



מ"ת 34224/07/19 - מדינת ישראל נגד סמי אל עדסי

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

מ"ת 34224-07-19 ישראל נ' אל עדסי

לפני	כבוד השופט אברהם הימן
המבקשת	מדינת ישראל
נגד	
המשיב	סמי אל עדסי

החלטה

עניינה של החלטה בשאלת היתכנות חלופת מעצר.

בהחלטתי מיום 4.11.19 קבעתי כי קיימות ראיות לכאורה המבססות פוטנציאל להרשעת המשיב בעבירה של שוד בנסיבות מחמירות, כפי המיוחס בכתב האישום.

בהחלטתי מיום 18.11.19 קבעתי כי על פי המעשה המיוחס למשיב, כפי העולה מהראיות בהן עיינתי, ולנוכח עברו הפלילי של המשיב המכביד, נשקפת ממנו מסוכנות. עם זאת הוריתי על עריכת תסקיר על ידי שירות המבחן אשר יבחן אף אפשרות להמשך מעצרו של המשיב בתנאי איזוק אלקטרוני.

תסקיר שירות המבחן הוגש ביום 18.12.19 ובסופו המלצה שלילית, דהיינו - שירות המבחן אינו ממליץ על שחרורו של המשיב ממעצר מאחורי סורג ובריח.

על פי הנסקר, המשיב, רווק כבן 33, סיים 10 שנות לימוד, התגורר עד למעצרו בבית הוריו ביפו ועבד כדייג. המשיב תיאר שימוש מזדמן בחומרים פסיכואקטיביים אך שלל התמכרות ונזקקות טיפולית. צוין כי המשיב חבר לחברה שולית בסביבת מגוריו מגיל צעיר ובהיותו קטין הורשע בעבירות אלימות ורכוש, כי בהיותו בגיר הורשע חמש פעמים בגין עבירות אלימות, רכוש ושביל"ר בגין חלקם נדון למאסר בפועל, כי ממאסרו האחרון שוחרר בשנת 2017 וכי מתנהל נגדו כתב אישום נוסף משנת 2018 המייחס לו עבירות רכוש. בשיחה עם המשיב, התרשם שירות המבחן מאדם מאורגן המבטא את עצמו באופן קורבני. המשיב תיאר עצמו כאדם שניתק את קשריו השוליים ומנהל אורח חיים נורמטיבי המתבטא בעבודה יציבה ובקשר זוגי ושלל את המיוחס לו. המשיב הסביר את מעצרו הנוכחי על רקע התנכלות של גורמי אכיפת



החוק כלפיו בשל עברו הפלילי. שירות המבחן התרשם כי המשיב הודף כל ניסיון לבחון את מצבו וכי קיים פער משמעותי בין תפיסתו את עצמו כאדם נורמטיבי לבין העולה ממכלול נתוניו וממצבו המשפטי. שירות המבחן העריך כי המשיב נמצא ברמת סיכון גבוהה להמשך התנהלות אלימה וכי תוצאותיה, במידה ויהיה מעורב באלימות, עשויות להיות ברמת חומרה גבוהה אף הן. בהערכתו זו התייחס שירות המבחן למעורבותו הקודמת של המשיב בעבירות אלימות, והתרשם כי ההליכים המשפטיים שננקטו נגדו לא היוו גורמי בלימה. שירות המבחן התייחס גם לכך שההתנהלות האלימה המיוחסת למשיב כוללת אלמנטים של תכנון תוך ניהול קשרים שוליים ומאפייני הקוגניטיביים של המשיב המבליטים נוקשות מחשבתית ופער משמעותי בין תפיסתו את עצמו כאדם שזנח את אורח חייו השולי למול ריבוי ההליכים המשפטיים ותיקי המב"ד המלמדים על מעורבות שולית פעילה והתנהגות בעייתית, כשברקע שימוש מזדמן בחומרים פסיכואקטיביים המגבירים סיכון לאלימות. שירות המבחן התייחס בהערכתו בנוסף לקיומם של מערכות תמיכה חלשות מכדי להוות גורמי בלימה עבור המשיב.

שירות המבחן בחן את האפשרות לשחרורו של המשיב לחלופת מעצר מוצעת בבית הוריו ביפו, בפיקוח אמו וארוסתו. שירות המבחן נפגש עם המפקחות המוצעות והתרשם כי הן מתקשות להתייחס למכלול נתוניו של המשיב ולהתנהלותו השולית החוזרת וקשריו השוליים וכי הן מזדהות עם מצבו וממוקדות בשחרורו ממעצר מתוך רצון כי ימשיך ויסייע למשפחתו. שירות המבחן התרשם כי המפקחות המוצעות תלויות במשיב מבחינה כלכלית ורגשית ומטשטשות את מעורבותו השולית תוך שמסליכות את האחריות למצבו על גורמי אכיפת החוק. שירות המבחן סבור כי עמדות אלה של המפקחות המוצעות יקשו עליהן לפקח על המשיב באופן יעיל ומצמצם סיכון. כמו כן סבור שירות המבחן כי חלופת מעצר באותה סביבה בעייתית בה ניהל המשיב את קשריו החברתיים השוליים אינה מתאימה.

בדיון שהתקיים לפני ביום 25.12.19 שמעתי את טיעוני באי כוח הצדדים והתרשמתי באופן ישיר ובלתי אמצעי מהמפקחות המוצעות - אמו וארוסתו של המשיב.

בא כוח המשיב טען כי עמדתן של המפקחות המוצעות לפיה המשיב שילם את המחיר על התנהגותו היא עמדה לגיטימית וכי הן מתאימות לפקח על המשיב במסגרת מעצר בתנאי איזוק אלקטרוני. בא כוח המשיב הפנה לתדפיס המרשם הפלילי אודות המשיב וטען כי זה מגלם את השינוי שחל בחייו של המשיב, אשר מאז ששוחרר ממאסרו האחרון בשנת 2017 לא ביצע עבירות חדשות, התארגן והתנקה מסמים.

באת כוח המבקשת התנגדה לשחרורו של המשיב לחלופת מעצר. לטענתה התרשמות שירות המבחן מאי התאמתן של המפקחות עומדת גם לאחר שאלה השמיעו דבריהן בבית המשפט. כמו כן טענה כי עברו הפלילי של המשיב המבטא הסתבכויות חוזרות עם החוק מלמד כי המשיב אינו עובר את המשוכה הראשונה לחלופה.

כידוע, בהתאם לסעיף 21 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), תשנ"ו-1996 (להלן: "חוק המעצרים"), מעצרו של המשיב עד תום ההליכים תלוי בקיומם המצטבר של שלושה תנאים: ראיות לכאורה; עילת מעצר; היעדר אפשרות להגשים את תכלית המעצר בדרך של חלופת מעצר.



קיומה של תשתית ראייתית המקימה סיכוי סביר להרשעתו של המשיב בעבירה המיוחסת לו כבר נקבע.

עיקר המחלוקת היא בשאלת היתכנות חלופת מעצר אשר יהא בכוחה לאיין את עילות המעצר. מחלוקת זו מתמקדת בתנאי השלישי, היינו בשאלה האם "לא ניתן להשיג את מטרת המעצר בדרך של שחרור בערובה ותנאי שחרור, שפגיעתם בחירותו של הנאשם, פחות".

בהקשר זה נקבע כי חובת בחינת חלופת מעצר "איננה נגזרת בהכרח ובאופן בלעדי מאופי העבירה ומחומרתה" וכי "יש בעקרון לשקול חלופות או להורות על מעצר בדרך של פיקוח אלקטרוני גם מקום שמדובר בעבירות קשות, אשר מסוכנות גלומה בהן, ובדרך כלל נדרש לברר אם יש בחלופה המוצעת כדי ליתן מענה לחשש מפני הישנות של העבירות, שאז על בית המשפט לשחרר את הנאשם לחלופה אפשרית" (בש"פ 1575/17 משהראוי נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (5.3.17)).

בפסיקה מקובלת הפרקטיקה לבחון היתכנותה של חלופת מעצר בדרך של בחינה דו-שלבית:

"בשלב הראשון - על בית המשפט לבחון האם חלופה כלשהי עשויה, באופן עקרוני, להפיג, או למצער להפחית, את המסוכנות הנשקפת מהנאשם ברמה המתקבלת על הדעת. בפסיקה נקבע כי שחרור לחלופת מעצר תלוי, בין השאר, בשאלה האם ניתן לתת אמון בנאשם. בחינתה של סוגיה זו תעשה, בין היתר, בהתייחס למספר תבחינים, בכללם: עברו של הנאשם; התנהגותו במהלך האירועים מושאי כתב האישום; ונסיבותיו הפרטניות של כל מקרה ומקרה ... בשלב השני - בית המשפט נדרש לבחון את החלופות הקונקרטיות המוצעות לו, לרבות האפשרות למעצר בתנאי פיקוח אלקטרוני, ואת מידת התאמתם למידותיו של הנאשם הספציפי, בהתאם למאפייניו האישיים ולטיב הסיכון הנשקף ממנו ... במהלך יישום הבדיקה הדו-שלבית, ייתכנו מקרים בהם בית המשפט ישתכנע, כבר במסגרת השלב הראשון, כי המסוכנות, או החשש מפני שיבוש יהיו כה מובהקים בנסיבות המקרה, עד אשר שום חלופה לא תסכון - ואז לא יידרש בית המשפט לבחינת חלופות קונקרטיות ..." (בש"פ 5462/17 לוי נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (15.8.17)).

המעשים המיוחסים למשיב בכתב האישום חמורים ביותר ומגלים רמת מסוכנות גבוהה. על פי המתואר בכתב האישום, המשיב חבר לאדם נוסף, עמו תיכנן מעשה של תקיפה ושווד של אדם, אשר ניכר כי ידעו כי הוא מחזיק ברכוש בו חפצו, עקבו אחריו, ורצו לעברו כשהם רעולי פנים. כשפגשו בקורבן, פעלו השניים בצורה מתוכננת, אחד חנק את הקורבן והאחר היכה בו, וכשנפל ארצה, גנבו ממנו ארנק שהכיל כסף וכרטיסי אשראי ומכשיר פלאפון. המשיב והאחר נמלטו מהמקום, כשהם מותירים את הקורבן עם חבלות בפניו, בגינן נזקק לטיפול בבית חולים.

אני סבור כי מסוכנותו של המשיב גבוהה ביותר. מסקנתי זו מבוססת על מעשי האלימות החמורים המיוחסים לו בכתב האישום, ועל העולה מעברו הפלילי המבטא הרשעות קודמות בגין עבירות אלימות ורכוש, בין היתר משנת 2012 ומשנת



2017, כאשר בגין האחרונה נדון למאסר בפועל במשך 12 חודשים. אני סבור כי מסוכנות זו אינה ניתנת להפחתה בדרך של חלופת מעצר, גם לא בתנאי איזוק אלקטרוני. מסקנה זו מתחזקת נוכח שימושו המזדמן של המשיב בסמים, שהוא גורם מגביר סיכון ומאפייניו האישיותיים עליהם עמד שירות המבחן. אני סבור כי אלה אף מלמדים כי לא ניתן לתת במשיב את האמון הנדרש לצורך חלופת מעצר.

כאמור, אף ששירות המבחן לא מצא כי יש בידי המפקחות המוצעות לשמש מפקחות ראויות המפחיתות סיכון, נעתרתי לבקשת בא כוח המשיב, להתרשם מן המפקחות באופן ישיר. שמעתי דברי המפקחות אשר ענו לשאלות רלבנטיות לעניין. סופו של דבר הוא שהתרשמתי כי שתי המפקחות המוצעות, מגלות אמנם רצון להקל על המשיב, אולם כפי שהתרשם שירות המבחן, כך גם אני, אין השתיים ערות למצבי הסיכון ואין בכוחן לשמש גורמים סמכותיים ומציבי גבול עבור המשיב.

כמו כן, ומעבר לאמור לעיל, מקובלת עלי עמדת שירות המבחן כי חלופת מעצר בבית אמו של המשיב ביפו, בסביבה בה ביצע את המעשים החמורים המיוחסים לו, אינה הולמת את המסוכנות הנשקפת ממנו.

אשר על כן אני קובע כי לא תסכון חלופת מעצר בעניינו של המשיב.

אני מורה על מעצרו של המשיב עד תום ההליכים.

המזכירות תעביר החלטתי זו לבאי כוח הצדדים ולשב"ס.

ניתנה היום, ד' טבת תש"פ, 01 ינואר 2020, בהעדר הצדדים.